

90
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Έρωτ. *Οξω. III, 80/1370*

Α.
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

*

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Οξω. III, 80/1370
1969 / 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις)... *Αρμωσίων*.....
(παιλαιότερον ὄνομα: *Καζακί κρ.*), Ἐπαρχίας *Τιρναβίου*,
Νομοῦ *Λαρίσης*.....
2. Ὄνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Μικαῖλος*
Σουμπενιώτης.. ἐπάγγελμα *Διδάκταρος*.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Αρμωσίων*... *Λαρίσης*.....
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... *39*.....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Ανδρέας Ἀρχονταῖος*.....
.....
ἡλικία *77*..... γραμματικαὶ γνώσεις *ἄχαρχειοῦ*.....
..... τόπος καταγωγῆς *Αρμωσίων*.....

Β) *Χριστόφορος Κωνσταντίνου 75* *Αρμωσίων* *Μακρ. Πλάται*
ἀγρονομός

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζονται διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ βοσκήν ποιμνίων; *Διὰ σποράν ἰδιοκτετακὰ μετὰ τῶν χερσικαπυβίων. Διὰ βοσκῆν κοινοτικὰ (Μπιβλικκίς, Μερικίδες) ὡς καὶ τῶν χερσικαπυβίων.*
Ἐπὶ τῶν χωριστῶν ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα; *Βασκοκαπικὰ κοινοτικὰ χωριστὰς τῶν τῶν βοσκῶν ἐνηλλάσσοντο.*
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς; β) εἰς γαιοκτῆμονας (Ἕλληνας ἢ ξέγους, ὡς π.χ. Τούρκους); γ) εἰς Κοινότητας; δ) εἰς μονὰς κλπ. *Ἦν. ἀγροτ. ἀνήκον εἰς τοὺς χωρικοὺς. Τὰ βασκοκαπικὰ εἰς τὴν κοινοτικὰ.*
- 3) Ὁ πατήρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του; *Ναὶ ὡς ἔπος ζα. κρρεκὰ. τῶν ἀμικ. μετὰ τὸν γάμον ἐγκλήρον. Τροίκαν. μέρες ὡς Πατρικῶν ἀφειουβίως τὴν ὁμοίαν διεδεγεν ὁ πατήρ ὡς ἐνόμιμα ἢ κατὰ τὴν ἐθνηνικὴν μετὰ τῶν ἐθνηνικῶν ἢ τοῦ γαμοῦ.*

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως, εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; *Εἰς ἄμφότερας. οἱ Περιβοστέροι, ἀποφύρον ὁμῶς καὶ μόνον κτηνοτρόφοι ἢ γεωργοί.*

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; *Ναί* .....

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζονται εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς άτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; .....

Ὁν ἀποφύρον μέρη μέρη (Ζεφυρίαι ἢ... κωνσταντινικά) .....

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὔτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακατόροι κλπ.)..... Ποῖα ἦτο ἡ κοινωνικὴ τῶν θέσις ; .....

3) Ποῖα ἦτο ἡ ἀμοιβὴ τῶν ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα); .....

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τραγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὔτοι ; ἦσαν ἀνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποῖαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ἡμερομισθίον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ; *Ναί ἐξ ὅ*
ἑρίβρα, ἑλῶνιερ, φουγκὰ Ἡρο. ἑνδρες ἀποφύροντα...
ἑξ ἀκχωρίων καὶ Χάϊνι (Σκραγκοῦζες) κκί. Ἀρθεκίτες
(ΓΚΕΚΙΣΕΣ)

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρεταί) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; *Νομρέτσι Νκι. Ἡφειρῶτσι ἢ κκί. Βερωιοί (Χουβρετζικραίοι) ἢ παλιὰ τῶν Πικνηρίων*
ἑωεῖδῃ ἑσὶ ἀνεπὸ εἰς ἑξ ἑσὶ τῶν 20 15/Αὐγόνεο.

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; ... *Ὁν. ἐωίγκιον. ἀνεύρεσις* .....

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται .. *Ο.Χ.Ι.* ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρᾶματευτάδες (ἐμποροί) κλπ. ; ... *Ο.Χ.Ι.* .....

δ'. 1) Πώς ελιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καύσιν: α) τῆς καλαμῖας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ....

Μ.ε. γωϊκὴν κώπρον, φυτικὴν, βοῶν, ἀρότων.

2) Πότε ἐγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ..... 1936 .....

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; Ξιδηροῦν ἄροτρον ἀπό τοῦ 1897

Τ.ρ.κ.τ.ε.ρ. ἀπό τοῦ 1936. Μόνο κωπὴ σίτου ἀπό τοῦ 1912 καὶ κωπὴ καὶ δέειρα ἀπό τοῦ 1912.

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

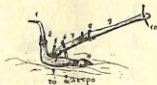
Ποῖος κατασκευάζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; κατασκευάζετο μετὰ τὸν ἄροτρον ἀπὸ τοῦ ἴσου καὶ τοῦ ἴσου δι' ἄλλο ὄργανο ὡς τὸ ἄροτρον (ἀπὸ τοῦ ἴσου καὶ τοῦ ἴσου) δι' ἄλλο ὄργανο ὡς τὸ ἄροτρον εἰς τὴν Γερμανίαν (εἰς αὐτὴν καὶ Γερμανοὶ) ἀπὸ τοῦ ἴσου εἰς τὴν Βουλγαρίαν.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἑκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτροῦ με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. ....

1..... 4..... 7..... 10.....

2..... 5..... 8.....

3..... 6..... 9.....

2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρῆσει;) ..... 1936 .....

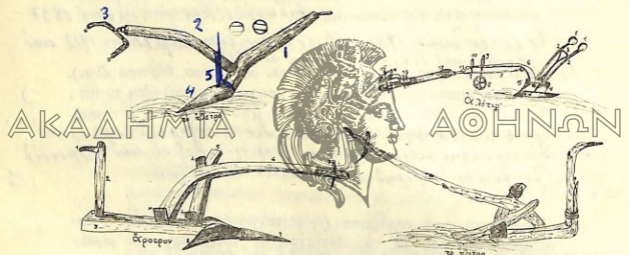
3) Μηχανὴ θερισμοῦ ..... Τ.ρ.κ.τ.ε.ρ. ἀπὸ τοῦ 1912 .....

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν) *Μεξά το 1912*

5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ *Περί φεβρουαρίου το 1912*

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον *Π. Κ. Β. Καραγιάννης, ἑπίσκοπος Κρήτης, Μεξά το 1897. Πικριόπουλος, κατασκευάζων ἐπίμοι τεχνίται καὶ ἔχον ἑνὴν μορφὴν, ἡνὲν ἔχει οὐκ ἔννεμον, μετὰ ἀριθμοῦ*

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποία διαφορὰ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. <i>χειρὸν ἄβη</i>	6.	11. ....
2. <i>ἀεὶ κέρρι</i>	7.	12. ....
3. <i>ζυγόν</i>	8.	13. ....
4. <i>κ. κ. ἰ</i>	9.	14. ....
5. <i>εὐαίθρα</i>	10.	15. ....

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν άνωτέρω άρίθμησιν).

- 4) Τὸ ὑνί. Τὸ ὑνί τοῦ ξυλίνου άρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τήν άροτρίασιν ὄλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καί τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφῆσατε ἢ φωτογραφῆσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνί (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν εἶναι διαφόρων τύπων) καί σημειώσατε τήν χρήσιν ἐκάστου.

Ἰ. Η. 20. μιὰς μορφῆς.....
 .....
 .....

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ άρότρου;.....

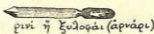
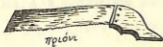

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΑΙΣΤΩΝ
 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου.....

- 7) Ἔργαλεια διὰ τήν κατασκευήν καί ἐπιδιόρθωσιν τοῦ άρότρου (π.χ. σκεπάρι, πριόνι, άρίδι, άρνάρι, ξυλοφάι κλπ.).....

..... β. κετ. κρνι., κ. ρ. ι. δ. ι.
 .....

8) α) Διὰ τὸν ἄροτρον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *Βόες, ἡμίονοι, ὄνοι, ἄρματα*.....

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν; *ἓν ὄ. ζῶον. - ζεῦξ. ἢ Μακεδονικόν. ἓν*.....

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός; *Οχι... Μόνον τοῦ Βόα, ζεῦξ ἢ Μακεδονικόν μετὰ κριτικῶν*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεῦξες, πιζεύλια κλπ.). *Πλάγιος ἐχρηθίμασται τὸ ζῶον τῶν βοῶν. ὄνομα καρο. διὰ τὸ μαυρὸν κίον.*

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. *ζυγός. ὄνομα. ζῶον. ἢ καὶ ἐκ εὐδαρῆνιο. δεξιῶν. ὄνομα. καὶ ἄριστερον. ἢ ἄριστερον ζυγόν.*

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινοῦ, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχού: λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *κρίκος. ἢ κίρκος*.....

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου; *Μόνον εὐδαρῆνιο. ἢ κριτικῶν*
Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον; *Μ.Ε. ζεῦξις. ἢ κριτικῶν. καὶ κριτικῶν (α. ζεῦξις).*

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῆ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; *Μ.ε. π.π. ζ. ὑ. ἔργον...*
ἢ ὁμοίᾳ ἢ το. ζωοδεσμημένην εἰς τὸ ἄκρον τοῦ...
ἢ κασιγίου (καρπουτίου) ἢ τοῦ βουκέντρου...

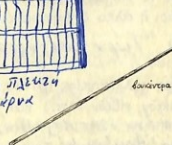
2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); *ἢ β. κ. ρ. γ. κ. κ. μ. ἢ β. κ. ρ. γ. κ. κ. ζ. ὑ. π. π. ε. ἢ...*
αἰδιφένια (χρυσάκιον)...

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὄργωθῆ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφῆ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινῶν ἐκ τούτων). *Ὅταν ἐκκαῶν μὲ ῥοκωτὶ ἢ ἄλλον εἰ. γ. ὑ. ἔρχῃ ἀρκετὰ χωράγια καὶ δὲν κεεῖν ἰστο...*
ἢ εἰς ἄλλοις. Προσπλάτῃ δὲν ὄργω. ἢ τὸ ὄργωθῆν...
τὸ χωρ. κ. φ. κ. ε. ἢ τὸ μ. α. καὶ ν. κ. το. β. ἢ ἔργον...

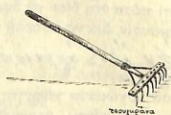
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

βόλινη πλεκτὴ βόλρα

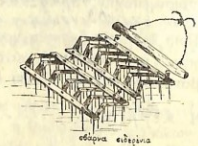
δουάντρα

τσιουμάρα

ὁ βολοκόπος ἢ ράικος

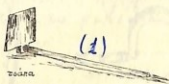

σβάρνα εὐτερένια

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσάπα κ. ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστῳ καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) . . . . .

Ζεγάρι (1), Κεβράς (2). Μὲ τὴν ἀνάκτα ἀμοξίνα - δένδρα
 μεσοβ. ἀνία, βαρβόμια, κομμά μύκους. Μὲ τὸν μακρὴ
 ξεβερρεφράσιμα (κόψικο θάτων ἀπὸ ἀμφο. ἀχρῶν, ζεπάτωρ
 ζρηπειν, κατάρων.

6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα
 καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν

Ἡ οἰμογένεια ἢ ὁ χουβρεμιάρως (ἐκμιόθος, κατάληψος)
 μάκων ὄχι, καὶ ὁ ζευγολάτης . . . . .

7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπο-
 ρὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια, ἐκάστου

εἶδους. Ἐκφρα. χαρμιώδη ἢ κοκκινεχία. 24 ἐκτεθειμένον
 ὡς θραβόπρως (φάκες, βέβ. θύκ). Πεζαχέκ. βέ. βω. βροβ. κ. κ.
 Τὰ κοκκιν. ὄσπρ. ἀνία καὶ ρόβη καὶ ρόβη ὄχι . . . . .

8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν
 ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά. δέν. ἰω. ἰρ. χέν. . . . .

Ἐξαιρέσις . . . . .

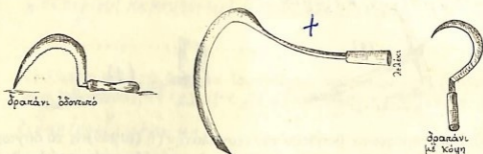
9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμή-
 λων ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές)
 καὶ ἄλλως. δέν. ἐξ. ἐνεγο. κ. κ. κ. ἰ. ἐρ. χ. κ. . . . .

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
 (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ.

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) Μ.Ε. ΓΕΩΜ.Κ. ....
 κυρίως, καὶ βωοειδῶς, με δρεπάνια... Τ.Κ. Β.Κ.Ν.Κ.
 καὶ τὸς ΠΕΡΙΩΣ με κοβίς.....

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρῆσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ
 ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε ἢ ἐπίσης νὰ
 σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε. *Υπογραφή...*
 ἐν. χρῆσει ἀκόμη γεωμ.κ. δια μὴ κοβίων
 χορῶν ἢ βόσκων ἢ ἄλλων εἰκόνων.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΘΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ με ποια ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσης) ἐθερίζοντο
 (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν
 ζώων (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα) Μ.Ε. ΚΟΒΕΣ.

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργα-
 λείου ἦτο ὀμαλή ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν). *ρ.μ.λ.μ.*
κ.σ. ε.μ. κ.χ.μ.ε.ρ.μ.ν. εἰκόνη.....

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του; (σχεδιάσατε ἢ φωτο-
 γραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....
1. κοβάια, 2. χονύζα, 3. κοββάξιο, 4. λαβή.....

5) Ποιος κατεσκεύαζεν αυτά τὰ θεριστικά εργαλεία; (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) *α) χαράζοντο... β) α' το... β) μωτόριον...*

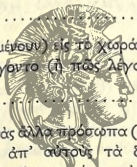
6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσης καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν), ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *... Τ.α. μουλιά, β.α. ρεβιθία, β.α. κερ-
... ζώνια... Τ.α. ἄ... β.α. δερίζον...*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *... 0,30. ε.κ.*

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσιν) εἰς τὸ χωράφι μαζὶ μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *... β.α. χυα*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουσιν ἀπ' αὐτοῦ τὰ δράγματα (δραξίς, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦσιν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰς ἀποθέτουσιν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; *... οἱ... ἴδιοι οἱ θερίζουσι...*

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζὶ, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *... Ἄνα... β.α. δερίζου...
... ἐξαποθέτουσιν... β.α. χεριές... ἐπὶ τοῦ κῦκου... ἐφ' ἑαυτὴν...
... β.α. β.α. χυα... κερά... κῦκον... κατεύθυνσιν... Ἀποκο-
... ζούων... ὁ... δένου... (π.χ. μαζιῶν)... ὁ... αἰ... ἐ... φ...
... εἰς χεριές 2-3 ἢ 13... καὶ ἔδενε κῦκὰ εἰς δέν...*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχού κα-
 λούνται άγκαλιές. ... *κ. μαζιεύς* .....

γ. Οί θερισταί.

1) Ποιοί θερίζουν : άνδρες και γυναίκες ; Ύπηρχον (ή ύπάρχουν)
 θερισταί, οί όποιοί ήρχοντο ώς έπαγγελματιαι δι' αυτόν τόν
 σκοπόν από άλλον τόπον και ποιον ; *άνδρες @. γυναίκες*
ήρχοντο άπό άκ. χωριάτων. Χασίαν (Σαρακμοσίτην)
και Άρβανίτην μένου άνδρες .....

2) Πώς ήμείβοντο ούτοι με ήμερομισθιον (μεροκάματο) ή κατ'
 αποκοπήν (ξεκοπήν). Ποια ήτε ή αμοιβή εις χρήμα ή εις
 είδος ; Το ήμερομισθιον ήτο μετά παροχής φαγητού ή άνευ
 φαγητού ; (Παραθέσατε με τας πληροφορίας και την σχετικην
 εις τόν τόπον σας ονοματολογίαν). *Μ.ε. ήμερομισθίου* ...
ή. και κατ' άμοισωσιν (κουζουρα) ... *Οσων ήμείβο-*
να με ήμερομισθίου. εχένεσα. συμψηφία και
μετα. φαγητού. Τ.ε. κατ' άμοισωσιν άνευ
φαγητού .....

3) Οί άνδρες ή αι γυναίκες έφερόν τι εις τας χείρας προς προφύ-
 λαξιν, ίδια τής άριστερας, κατά τόν θερισμόν ; Έπίσης κατά
 την έναρξιν τής εργασίας την πρώτην ήμέραν περιεβάλ-
 λοντό τι εις την μέσην του σώματος δια να μη αισθάνωνται
 κόπωσην (δηλ. να μη πονή ή μέση των) ; *Των πικρικαριών*
κατ' άριστερό. χέρι (ξύμνη. χούφτα. ως. είδος) ...
χειρόμυθιον με. 4. δάκτυλα. εις. ζών. μέτων .....

Περιεβά. μετω. με. ύψωσιν. πικρι. (ζωνκρί) κατ'
ώμων. έμερομισθίου. Π.ε.α.α.α. κατ' άμοισωσιν. ζών.
ιδρωσιν. εσώβω εις ζών. μεγαλύν. εχον. ελμν
ωρεβέτα δια σκιών.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

4) 'Είδιδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμὸς ; Πραξιμου-
ς. αν. 2^η κ. Δευ. 2^η εβδων., χωρὶς αὐτοῦ νὰ εἶται ἀμόμωτον
δ. ε. ρ. 1^η β. 42.....

5) 'Ετραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικά τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. Ξερ. 4^η κ. 2^η β. 4^η κ.
Ξεῖ χωράφι. ὠρίν. ἄρχίθων. 2^{ον}. ἄρον. εἶδιδον. καὶ ἔχη.
'Αφενταϊκῶ. φέροσ. φαικῆβαι. 2^{ον}. χρόνου. νὰ μὴν φαίνε-
ται (δυναδὴ. νὰ γίνη. καὶ εἰ. ἔψη) εἰς οἴ. 6^η β. 2^{ος}.)...

6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν ποῦ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθου, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς, ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι εἶδημον. Δ. ε. ρ. 1^η β. 42. αἰ. καὶ ἐ. 2^η κ. 4^η κ. β. 2^η κ. 3^η κ.
2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 1^η κ. 1^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ.
2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ.
2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ.
2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ.
2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ.

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἔσπερας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυν εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; Καὶ ε. 1^η β. 42. κ. 2^η β. 42. κ. 2^η β. 42. κ.
μ. 1^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ.
2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ.
2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ. 2^η κ.

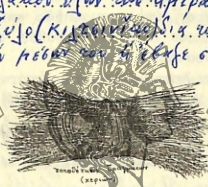
- 2) Πώς γίνεται τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυν καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινιά, μὲ σχοινιά κατεσκευασμένα ἀπὸ βελουοειδῆς θάμνου, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Ὁ δέσμων (μπικρατζής) ἀπορροῦσε τοὺς θερικὰς χεριὰς εἰς ἀγκαλιὰς λέων. Ἐξ αὐτῶν καὶ ἔκαστος ἔκα δερμάτι. ἔδενε τοὺς μέτων ἰδίαν κληκριαὶ γίγαν (δερματιῶν) τοῦ ὁμοῦτον ἐκέρβανεν τοὺς ἀρτικὰς ἔργων.

Εἰ καὶ θερικὸν γίγαν, ἔβραχε καὶ ἔκείσασεν. Διὰ τὴν διακρητῆ καὶ μακρὰν ἀγῶν καὶ ἡμέραν. Χρησιμοποιοῦσε ὁ δέσμων ἰδίαν ζύγο (κινητήρα) διὰ τοῦ δέσμων τοῦ ὁμοῦτον ἀρροῦσε εἰς τὴν μέτων καὶ ἔβαλε στον σβέρμο ὡς ὡς ὡς γιὰ κὰ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκentrώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκentrώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ; .....

Συνεκentrώνοντο εἰς τὴν ἰδίαν ἡμέραν ἢ εἰς τὴν ἀγῶν. εἰς τὴν ἡμέραν ἢ περιβογέρας δέσμων (σβιρένια) ἐπὶ τοῦ ἀγροῦ. Κάθε σβιρένια καὶ σβιρένια ἐτοποθετοῦντο. ἀκρυφὰ καὶ οἱ σβέρμοι ἀρροῦσε τὸ κέρπον. Ἐξ αὐτῶν ἡμέρας ὡς ὡς ὡς ἡμέρας δερμάτια μέτρησάσασεν εἰς τὴν ἰδίαν καθεύδουσιν ἀρροῦσε τὰ ἔργων καὶ φωνῶν τὰ νερά τῶν βροχῶν.

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ; Μετὰ τὸ 1929

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς. *Ὁνο. φορέσ. τὸν
χρόν.α. Τὸν Ἀπρίλι.ο. ἠρ.κί.μ.μ. καὶ τὸν Ἀύγου.στο
... ὅ.μ.μ.μ.*

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν.....

Μ.ε. ἄροτρον. μοινοῦ. καὶ ἑκκαπάνην.

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐπισηθίζεται παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλο, βίκον); Ἐάν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. *Καὶ μ.ε. ὁ.κ.ν.ε.
κ.ρ.ι.δ.τ.ε. ἢ. δ.ι.μ.ο.ν. ἑ.θ.ε.ρ.ί.ζ.ε.τ.ο. μ.ε. μ.ε.μ.ε.μ.ε. ἢ. μ.ο.β.β.ί.ε.ς.
ἠ.ρ.ί.ν. ἠ.ρ.ί.μ.ε.β.ο.ν. ἠ.ρ.α.β.ι.ν.ε. μ.ε.μ.ε.τ.ε. χ.ω.ρ.ί.φ.η.ν. κ.α.ρ.ί.θ.ο.
καὶ μ.ε.τ.ε.κ.ε.π.η.κ. ἑ.ξ.ή.ρ.α.κ.ε.ν. ἑ.δ.ε.μ.κ.α.ρ.α.ω.σ.ε.ῶ.ν.ε.σ. καὶ.
ἑ.π.α.ρ.α.θ.ε.σ.ε.ῶ.ν.ε.σ. ἑ.κ. ἑ.κ.ω.δ.ί.μ.α.ς (ἄ.χ.κ.ρ.ῶ.ν.α.ς).*

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ἄ.). *Τὸν Μαι.ῶ.ν. μ.ε. μ.ε.μ.ε.μ.ε. ἢ. μ.ο.β.β.ί.ε.κ.*
(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογία, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) ? ἔξορμίνετο κάτω εἰς ἐπὶ γῆν.....
 ὄψω> εἰώθη. ἔων. ἔβρεχε. τοῦ ἐχρήριζον.....
 ? ἔδανετο με χερσὶ βοῶν τοῦ ἰδίου ἀντι τοῦ με εἰσὸν
 κίτριον νύκτων

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

α. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνκεντρῶνόντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. ....

Τὰ δερμάτια μετεφέροντο εἰς εἰς μὲν κοινοσιμοῦ.....
 τόπων (μεριά.) & ἀλώνια, ἐμπροσθὶ τοῦ καὶ ἄλλων.....
 ἀρετρήτων. χερσὶ βοῶν μετὰ τὸν μενβάλο. ὁ μαθ.....
 ἔνω> ἔδ. ἀχρεε. τὸν τόπων ἄσιν ἐκρίψε. καὶ ἔμανε τοῦ
 ἀλώνι

2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σάβρον; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως; Θεμιάστρα
 ἐσοφοδετοῦντο. διαδοκίμων. τὰ δερμάτια καὶ ἐξά.....
 ἔωάνη. κέρρος ἄσιν εἰς ἐξέως τῶν βωτειῶν. καὶ φεύγον.....
 τὰ νερά τῶν βροχῶν.

3) Ὑπῆρχεν ἀνάκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι; Ὑπῆρχον κοινοσιμοῦ.....

Χῶροι (μεριάδες & ἀλώνια) ὄσων. ὁ μαθ. ἀχρεε.
 ἔναν, χῶρον μαθ. κρόν. καὶ ἐξέρωνε. τὰ ἀλώνια τὸν.....
 Δυν. ἐχένετο. χωρισμός τοῦ καρποῦ εἰς ἄλλων τόπων.

4) Ποῦ κατασκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω, τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; ἔξω τοῦ χωρίου. ὅ.τ. ἀλώνια.....

(μεριάδες κοινοσιμοῦ.).....

- 5) Τό άλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ; ἐάν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του, δηλ. μέ ποίαν σειράν καί ἐπί πόσον χρόνον ; **Η. ἐ. α. β. γ. δ.**

ε. ζ. η. θ. ι. κ. λ. μ. ν. ξ. ο. π. ρ. σ. τ. υ. φ. χ. ψ. ω. α. β. γ. δ. ε. ζ. η. θ. ι. κ. λ. μ. ν. ξ. ο. π. ρ. σ. τ. υ. φ. χ. ψ. ω.

- 6) Ἀπό πότε ἀρχεται τό άλώνισμα καί πότε λήγει ; **Α. Β. Γ. Δ. Ε. ΣΤ. Ζ. Η. Θ. Ι. Κ. Λ. Μ. Ν. Ξ. Ο. Π. Ρ. Σ. Τ. Υ. Φ. Χ. Ψ. Ω.**

Α. Β. Γ. Δ. Ε. ΣΤ. Ζ. Η. Θ. Ι. Κ. Λ. Μ. Ν. Ξ. Ο. Π. Ρ. Σ. Τ. Υ. Φ. Χ. Ψ. Ω.

- 7) Εἶδη άλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματάλωνο (μέ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μέ δάπεδον ἐστρωμένον μέ πλάκες).

(Περιγράψατε τήν κατασκευήν ἐκάστου καί παραθέσατε σχεδίασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ). **Χ. ψ. α. β. γ. δ. ε. ζ. η. θ. ι. κ. λ. μ. ν. ξ. ο. π. ρ. σ. τ. υ. φ. χ. ψ. ω.**

με. δ. ε. ζ. η. θ. ι. κ. λ. μ. ν. ξ. ο. π. ρ. σ. τ. υ. φ. χ. ψ. ω.

χωρὸν μαρμα. ἀρροστ. χαλκ. α. β. γ. δ. ε. ζ. η. θ. ι. κ. λ. μ. ν. ξ. ο. π. ρ. σ. τ. υ. φ. χ. ψ. ω.

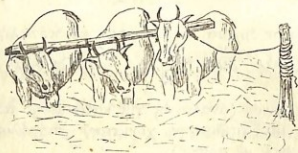
- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τό άλώνι ἐκάστου ἕτας πρό τῆς ἐνάρξεως τοῦ άλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνου : καθαρισμός αὐτοῦ καί ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καί τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, μέ πηλόν ἐκ χώματος ἢ συνήθως εἰς μείγματος κόπρου βοῶν καί ἀχύρων) **Ε. ψ. α. β. γ. δ. ε. ζ. η. θ. ι. κ. λ. μ. ν. ξ. ο. π. ρ. σ. τ. υ. φ. χ. ψ. ω.**

(σ. ε. ζ. η. θ. ι. κ. λ. μ. ν. ξ. ο. π. ρ. σ. τ. υ. φ. χ. ψ. ω.) **Ε. ψ. α. β. γ. δ. ε. ζ. η. θ. ι. κ. λ. μ. ν. ξ. ο. π. ρ. σ. τ. υ. φ. χ. ψ. ω.**

- 9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ άλωνιοῦ καί ἡ ἔναρξις τοῦ άλωνισμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καί ὥραν ; **Α. Β. Γ. Δ. Ε. ΣΤ. Ζ. Η. Θ. Ι. Κ. Λ. Μ. Ν. Ξ. Ο. Π. Ρ. Σ. Τ. Υ. Φ. Χ. Ψ. Ω.**

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τό άλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἄλωνόστυλος, ὡς καί τό ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἄλω-

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.
 Ἐκάλωσον τὰ ἄμυνη με δερμάτινα ἀκρον πόσων τὰ...
 δεξιὰ καὶ τὰ ἀριστερά τῶν καὶ τὰ ἐκφορῶν με...
 τὰ δισμοῦ.....

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦσης ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφορέτων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωμοῦ στυλος ὀπίσθου, ἴσους δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς, στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶων, ὥστε νὰ περιφέρονται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

ἔνως κρεσσῶν ἐπὶ ἀέκρας τὰς τριχῶν καὶ κρομμῶν, ἄμω. τὰ μὲν γόνδε νὰ εἴχων ἐπάνω ἐπὶ ἄμων. καὶ τὰ ἀριστερά (καὶ τὰ δεξιὰ) τὸ δεξιὰ) Μετὰ τῶν καὶ τῶν ἀριστερά. εἰς τὰς εἰσὶν αὐτῶν καθήμενος ὁ γεωργὸς ὡδινῶν μετὰ ἡνίκ. τὰ καὶ μετὰ τὰς ἀχυροποιήσεως. ἵππων τὸ κῆλον μετὰ δικοῦ καὶ 2-3 φορές.

β) Πῶς ζεῦνται οἱ βόες, τὰ ἀλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνόστυλον μετὰ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειῆς, αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στυλὸς εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλώνιζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειῆς περὶ τὸν λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

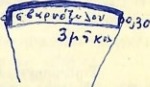
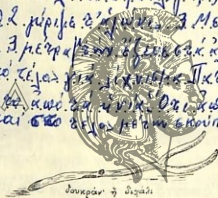
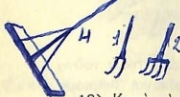
δ) Από ποίαν ώραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; .....

Ὁ ἀλωνισμὸς ἀρχίζει μὲτ' ἐπιάνετο ἢ ἄρθετο...
 τὸ πρῶτ' αἰ. καὶ ἐπὶνεχίστετο ὄμνη ἐν ἡμέραν ἕως
 τὸ βραδύευρον τοῦ ἡμῆου.

12) Ποία ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρῆσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δοκράμι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν) 1) Τ.ε. δ. κουλι. 2) κερτολόρι, 3) ἀβερνόμιον. 4) Π.κ.ωαδ.κ. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

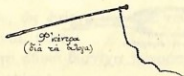
13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπους στάχους ; καὶ καὶ μύριμι 2-3 φορές ὁ μύριμον
 2 ὁ ἀλώνι (καταφοδομύριμι διὰ κ' κοσσοῦν καὶ γὰ
 καὶ ζῶα ὁ ἀλάχα.

14) Ἦτο ἐν χρῆσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτὴν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

διὰ τὸν ὁδὸν εἶχον τὸ ἀλάμι (βουκέντρα) ράβδος
 τὸ ἕως 2 βέρτα μῆκος μὲ μαρσί. ἐπαροβδεν...
 διὰ τὰ ἀλάχα τὸ μαρσίμιον (καρτεῖμι)

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν *ἑ.να. ἑ.τρ.ῶ.μα. πιν. ὑ.π.έρ.α*
ἡ. αὐ. ἰ.δ.ιο. καί. ἰ.δ.ο. ὑ.π.έρ.α

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἀχυρά ἀπὸ τὸν καρπὸν; (Ἐν Κρήτῃ: μάλαμα)

Ἰ.κ.ρ.ν.ί.

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουσι: ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μὲ ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχον ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταὶ (ἔν Αἰτωλίᾳ: βαλμάδες, δηλ. τρώπαυρες, καλούμενοι ἀλωνιστοὶ καὶ ἀγωγιάτες), οἱ ὁποῖοι εἶχον βόδια ἢ αἰεταὶ καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμὸν *ἡ. π.ν.ί.β.α.*
ὁ. ἰ.δ.ιο. ὁ. γεωργός. καὶ. τὰ. ζῶα. καὶ. τὰ. ζῶα. ὁ. ἐν. ὑ.π.έρ.α
εἰ.δ.ικοὶ. ἀ.λων.ισ.ταί. ὁ. αἰ.ε.τ.οὶ. ἐ.ν. εἰ.χ.ε. ζῶα. ἐ.π.ω.ρ.ω.ν.ε
κ.ά.ω.σι.α.ν. ἑ.ί.δ.α. καὶ. γεωργόν. καὶ. ἐ.ν. ἀ.ζ.ω.ν.ί.β.α., ἡ.κ.ά.
ὠ.μα.ν.ί.α.ς. ἐ.π.ί.κ.ε.α. κ.ν.α. ὁ. μ.ο. εἰ.χ.κ.ν. ζῶα.....

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲ ζῶα καὶ μὲ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

ὁ. ἐ.ν. ὑ.π.έρ.α. ἡ. κ.ά. τ.ο. κ.ό.π.α.ν.ο.ς.

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του;

ὁ. ἐ.ν. εἰ.χ.έ.κε.το. χ.ρ.ῆ.μ.ο.ς. μ.ο.σ.φ.έ.ου.

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλὴν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθιδῶν κλπ.).....

..... Δὲν ἐγένετο κοπάνισμα χρῆσις.....

κόπανος στρογγύλος

ξύλο καμπυλωτό διὰ τὸ κοπάνισμα μικρῶν σπόρων δημητριακῶν.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῆ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ; Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν ; .....

..... Δὲν ἐγένετο χρῆσις.....

- 21) Ποῦ ἐτοποιητοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) .....

Δὴν ἐγένετο χρῆσις

22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῶων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τρυῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; .....

Ἐτραγουδοῦσαν καὶ ἴδιαν μέτρον ἔειπον

23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνετο χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.

Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) .....

1918. Ἀερομηχανή μεζίδιες καὶ κινεῖται μετὰ τὴν ἀλωνίαν καὶ ἠλὼνισεν καὶ ἐμείζην β'. Λίχνισμα

1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ ; .....

καὶ ἰδίως καὶ ἐμείζην β'. Λίχνισμα
μεζὰ μέτρον παπαδικὰ μέτρον μετὰ ἐκούπα...

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Ὁ σωρὸς εἶχε ἐχθῆρα ἐπιρρυκεν.....
θὲν ὑψώρχεν... εἰδόμενον... τοῖσ' αὐτὸν.....

2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φτυάρι, θρινάκι; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.. Μὲ... καρφωσάρι.....

ζυγίνο... δ' αὐτὸν... ἀρχὴ καὶ μετὰ... κ.ε. φτυάρι... ζυγίνο

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει); ἄνδρας, γυναῖκα; εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῆ; ;

καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες.....

4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δευτερον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῆ ὁ σῖτος κλιπ;

κόμπια... ἀποχωρίζονται... κ.ε. δερμόνι...
θὲν... ἐγένετο... δευτερο... ζυγίνο... τὰ κόμπια...
... καὶ εἰς... γ.κ. εἰς κόμπια.....

5) Πῶς γίνεται ἡ ζεῦσις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο; πῶς λέγεται; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο .....

..... *ὄσιν ἔργονετο δυνάτερο ἰμάνια* .....

- 6) Ἐπειδὴ διὰ τοῦ λιγνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμεινάντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; .....

..... *Μετὰ τὸ μίχνισμα μέ τινὲς ἐκούσαν ἐλάσαν τὰ
κόσκια καὶ τὸ ἰεργονεύσαν μετὰ τὸ δερμόνι* .....

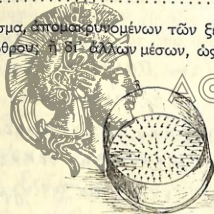
Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομαρτυρομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ύλων ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

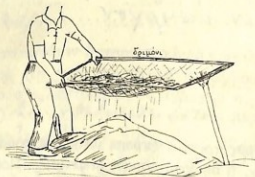
ΑΘΗΝΩΝ

κόσκινον πάλαι δερμόνιον

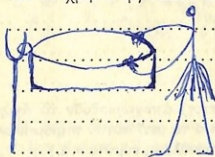
κόσκιος ἢ ἀρυλόγιος

δερμόνι

νων με ὅπως διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρῆσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἀχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρῆσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) .....

ἔβηνκν τοῦ καρποῦ ἐβὴν
 γῆ ἀνὰ ῥόδα, ἐξέρχοντο ἐκ τῆς
 τοῦ σπάρου ἀπο τὸν μαῖμον
 καὶ ὁ κύνραφος ἐβόκνε ἀπὸ
 τῆν ἄλλῃ μερὶ καὶ μόνου ἔβ.

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρὸν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρὸς ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποῖα ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ.

καὶ ἐβάρυνε τοῦ μετὰ τὸ γυνὴ
 ρ. καὶ τῆν Πάπαδιν. χαράσσεται ἐκ τῆν καὶ ἐβάρυνε
 τὸν ἐπὶ τοῦ ἀνὰ τὸν ῥόδα. διὰ τῆν καρποῦ
 μὲ τῆν ἀπὸ τῶν χουβρετῶν κρῖσις ὡς καὶ διὰ τῶν
 τῆν ἀπο τῆν τῶν δεκάτην ἢ μερὶ καὶ (τριεξ-
 ρικκ). ἔνκ. ὁ ἔχον τὸν ἄχυρον, εἴς. ὁ γεωργὸς καὶ μερὶ

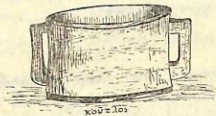
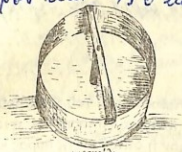
- 8) Ἄλλὰ ἐθίμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σῖτος, κριθὴ κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. ....

Ὁ ἐν. ἀποθήκην

- γ'.1) Ποῖαι ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποῖα ἦτο ἡ συνθήκεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἵπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις όκάδας, εις κοιλιά κλπ., παραθέσατε δε και ίχνο-
γράφημα αυτού· βλ. κατωτέρω σχετικής εικόνας) Η δεικνύη. Ο Σελαιεύς

ήρχετα. 6 τό άμύνη και έμετρούεν. με την βιδούρα ή άσφίδα χωρούσε
10-12. 0 κάδον (ως ά κοστωτέρω κούρ. 1/2) έμέγερο και 62 χρυσό
έωάης. 6 τό άμύνη έμποιείτο καί ζριεάριμα. 1/3 0 έχων τον
άφρον και 2/3 0 καί έργησις του άφρον.

2) Ποια άλλα βάρη κατεβάλλοντο εις είδος εις τό άλώνι ;

- α) τό παπαδιάτικο, **Ναι**
β) τό άγροφυλακιάτικο, **Ναι**
γ) τό γυφτιάτικο, **Ναι**
δ) τό αλωματικό κλπ.

Σημειώσατε τά έν χρήσει παλαιότερα μετρα των δημητριακών (όνομα,
χωρητικότης, σχήμα, και παραθέσατε ίχνογραφήματα ή φωτο-
γραφίας αυτών) .. βιδούρα ή άσφίδα. 1. χωρητικότητος
12. 0 κάδον (είχε τό εχτήρα και την κρομμύνη ως
0 άνωθεν κούρ. 1/2). Πολλοί φορεί έμετρούτο
καί γάννηρα και με ζενεκέδες (δ.ο.χ.ε.κ. από βάσαν
1/2 ή 1/3 ζυρί.)

3) Ποϋ άπetheκεύετο κατόπιν ή παραγωγή (ό καρπός) υπό του γεωργού
έντός της οικίας (εις ποια δοχεία) ή εις άγρούς έντός ειδικών λάκ-
κων ; (Σημειώσατε, λεπτομερώς εις έκάστην περίπτωση τας σχετι-
κάς συνηθείας) Ε.κ. κούρ. 1/2. έντος των άσφιδων εις χον.

χωρητικ. (2 άμύνηρα) άρδομύνηρα παραμμετωζιεύδα. χωρητι-
κάτος. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10. 0 κάδον άνωθεν με την κρομμύνη
και τον παραμμετωζιεύδα με ζούβα ή ζινδύα.

4) Το άχυρον που άπetheκεύετο. Εις άποθήκην (άχυρώνα) έντός του
χωρίου ή εις τον άγρον και παρά τό άλώνι. Πώς έγίνετο ή άποθή-

κευσις εις την υπαιθρον; *Εως ἀχνρωτικῆς βελόν κολύβης...*
οἰκίης καὶ μεταξὺ βελόν βραχίον τῶν ψύων
Εἰς τὴν εὐκαρπύου δέν. ἔχενετο ἀσπιδόμευβις...

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογή τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλύτερους στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα; ...

Ἀγαρροῦ τοῦ ἀκζένια ἐπὶ χυμῶν κερὶ τοῦ περιεργίου
βελόν ἄγρον

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογή τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατασκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχυῶν, τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ; ...

Ναὶ καὶ ἐμφυλάβετο ἐπὶ τῶν βελόν ἢ ἐπὶ κερκοῦ βελόν
κέρκω βελόν ἄγρον

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς τοῦ φυλάσσεται πρὸς πρῶτον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον; ...

καὶ εὐς τὴν ἀκζένια χρόνον ἀπὸ δέν. τοῦ ἀσπιδόμευβις
παιδίδια

(Χζένι)

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ υπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Ἦς ἀκακίης εὐς τερνύτ. τὴν Κυριακὴν τοῦ θράβου βελόν
10 ἡ ἄρα. Ἦς καὶ φερονίκα (μαχαχά) ἔχενε καὶ ἀκζένια
ταὶ βελόν καὶ μὲν. μέρον. δρόμον ἢ ἀνοίγρον ἐπιβελόν

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος; ...

εὐς κακίης βελόν βελόν καὶ ἀκζένια ἐπὶ τῶν βελόν βελόν
ὄχι ὄρον. εἰς ὄρον καὶ φερονίκα ἢ φωτιά ἀκζένια
ἤ εὐς μετὰ τὸν θράβον τὸν μεσορηνί...
(ἄγρον χόρτα, τσουκνίδα 30 πανάμικ) ἀκζένια

Σελίς 14 Έργαία Δερβίου

1 Νεραγγάγια ζήλον ζερον, αροφανως μύωνος δένδρον ή νεαρόν δερβί-
 μιον κερκίνον με παραμυώναρα 0,30 εν. κορμίον. Έξοίνεσο βαν
 ήλην του δερβιφοκίνου άγρου, και του ούσιου εν δερβιζαί έυρε-
 μουσαν καις τραβάδες ή χαράρι με αά τραβιρα καις ή μέραι.
 Άνακρίμνον φαρμύον του γείρατος για καις δερβιζαί άτακ
 ή εκορδαγια = Νερό, εκόρδα μισή μο βανμωκρένο γείμα,
 ζάδι, γάδι, ή ήλι, δύοβρος. Έτριβον μεα το ψυρι και έτραγον
 με τα μωυράια (Χημάρια)

Σελίς 15.

5. Τραγούδια κω έίχονο βρο' δέρο και βε' ήμείνικ.

1

Βουρμωσανίη δέριζε
 Νεοίρ με γυέκαρ νεοίρ
 Έ'νκ μοτς' μωδάρ
 ΑΚΑΔΗΜΙΑ
 Νεοίρ με γυέκαρ νεοίρ
 κροαύβε βρο' χαράρια καις
 Νεοίρ με γυέκαρ νεοίρ
 Έ'νκ χροβς' γελέμι
 Νεοίρ με γυέκαρ' νεοίρ.

ΑΘΗΝΩΝ

2.

Αυρίη Νωρίη βροβέρ
 και Νόη με αά τραγούδια
 και δερβιζαί τραγούδια
 Δερβιζαί Αμυκάρη
 Αύγουρε και έ'μου μύνη
 ναθον τρείς φορεί του χρόνο
 ήλωνέρω να ήλωνίη
 με Αύγουρος να ζεχωρίη.

Προσκύνα τὸ ἄσπρ' ἄσπρ'
ἄσπρ' . . .

Ρωμαϊτῆσα ἐπενύδακε
ρωμαϊτῆσα δὲ πηδᾶνω
ἄσπρ' ἄσπρ' γμουζῆς φαννῆ
ἄσπρ' γιὰ τὸ Θεοῦ.

5

Γιὰ δὲ σε τὸ Μαριολιό
ὡς εἶναι μεδυμένο
ὡς βέρνει τὸ φεβῆκι σου
ἄγάρεβα εὐά φρούδια
δὲν εἶσαι γιὰ μαριολιό
δὲν εἶσαι μεδυμένο
μὲν εἶσαι ἄσπρ' ἄσπρ' ἄσπρ' ἄσπρ'
ἐπὶ τὸν ἀσπρῶν φαννῆ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Συράνα κίτρινα φλασκί
εὐά μὲν μεζὴ μεζή
γιὰ πᾶρα Ρουβάκι γιὰ φραδῆ
μὲν εἶναι λαβῶνα φραδῆ

Σαχάρτα μὲν με ζῆιφες
Σαχάρτα μὲν με ζῆιφες
εἶναι κομπά μου φάνηκαν
εὐά νὰ εἶ ἄσπρ' ἄσπρ'

καὶ γὰρ ὡς εἶναι ἄσπρ' ἄσπρ'
ὡς νὰ εἶ μεδονῆνω

Ἐγὼ Σαχάρτα μου εἶναι Ρουβάκι μου
εἶναι γιὰ

Καὶ ὡς εἶναι πᾶν με βένανη

Οὐδὲν καὶ εἶναι κομπά σου
νὰ φραδῆνω δειῶνα νὰ δειῶνα
γιότα νὰ γιοπαζιφες

6.

Ἐφ' ἧς προφῆς ἐπέερα
 ἄσπ' εἰν μεγαλότη σου
 μι' ἄσπ' ἡνία καὶ χαρῆς
 καὶ νόβητες μουβίτες
 μι' ἄσπ' ὡς εἰ μάμνε
 ἢ ἐκίη ἢ κηρῆς σου
 μι' ἄσπ' ἀρετῶν γιὰ δουεῖ
 δουεῖρα καὶ νά γίνω
 μι' ἄσπ' εἰ μάμνε ὡς ὡερῶ
 ὡς μου νά γίνω περ' ἄσω
 Πέρνα λεβέντηρ' ὡέρασε
 Πέρνα ὡς ἄσπ' ἡνίωτες
 καὶ ἄσπ' εἶναι δουεῖρα

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

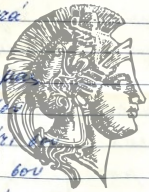
ΑΘΗΝΩΝ

Ὁ ἦμος βασιλεύει
 μι' ἄσπ' ὡς εἶναι
 καὶ ὁ νοῦς μ' ἄσπ' εἰν ἄσπ' ἡνίω
 δὲν βυραφίνεσαι
 Ὁ ἦμος βασιλεύει
 ἔξ' Παρκεῖρα σου
 καὶ εἰ διαβολερῶ
 βαρεῖς εἰ γρηῖς σου
 Ὁ ἦμος βασιλεύει
 ἔξ' ἡν ἡρηκίρα σου
 ἢ ἄσπ' ὡς εἰ ἔξ' ἡν Πάρω
 εἰν δουεῖρα σου.

Αθανασίου

Χαρτίνα

Χαρτίναρ' δὴν σοφίμασ
 χαρτίναρ' δὴν ἀλάφας
 ἀχ' εἰ μοι ἔχω γῆ
 νὰ σοφιδῶ ν' ἀγγέλω
 Μὲν ἄχαρ' μου πῶδαν
 μέν' ἀπὸ χαρτίμου
 Ἔνα παιδὶ με χάριτε ὄθρα
 με αὐτὸ εἶναι καμπεντέρης
 με εἰν' κούρμικ' κωνάσους
 καὶ με τοὺς γενιτάρους
 Κι ἡ μάννα του ἰσὸς μοσά
 πᾶνε Παρμαζῶσε
 Ἔνα παιδὶ με ὄθ' ὄθρα με
 Ἔνα παιδὶ με ὄθ' ὄθρα με
 Ἔνε μάννα με ὄθ' ὄθρα με
 εἴρε καὶ εἴν' δουκὸν του
 Ἔνα δ' ἀ μάννα με ὄθ' ὄθρα με
 καὶ με παραμωσῶμε
 γιὰ νὰ γενεῶ εἰς ὄθρα με
 με αὐτὸ εἰς μαυρομάσες
 πούχου με ὄθ' ὄθρα με
 με ὄθ' ὄθρα με ὄθ' ὄθρα με

ΑΓΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ἐε ποῦτο με ἀρκασιμὸ δόμ' νὰ με πῶ μενεξέ
 με ἀν' δὴν μεδύτω κούρ' μου κέρνα ὄθ' νὰ με ξέξ
 νὰ κᾶνω νὰ με φησῶ εἰς ζουριεὺς καὶ πᾶν
 ἰσὸς μερὸς ὄθ' ὄθρα με ὄθ' ὄθρα με

καὶ σὺν καὶ ροιόβειον εἰς τὴν μηρὰ Βουρμπάρα
δωδεκα χρόνος ἔκανα ἀσκήσια ἐν τῇ εἰδα
ἀπὸ τῆς δωδεκα καὶ ἀσκήσια τῇ εἰδα ἀσκήσια
καὶ σὺν καὶ ἀσκήσια εἰς τὴν ἀσκήσια.

- Ἔως μου μηρὰ τῇ ροιόβειον μου δωδεκα τῇ ἀσκήσια μου
μερὴν ἔκανα ἀσκήσια μου ἀσκήσια καὶ μερὴν ἀσκήσια
- Ἔως μου ἀσκήσια ἀσκήσια ἐν τῇ ἀσκήσια ἀσκήσια
δωδεκα ἀσκήσια ἔχω τῇ ἀσκήσια ἀσκήσια ἀσκήσια
ἀσκήσια τῇ ἀσκήσια τῇ ἀσκήσια ἀσκήσια ἀσκήσια
ἀσκήσια καὶ τῇ ἀσκήσια ἀσκήσια ἀσκήσια ἀσκήσια

10

Κίνησον εἰς ἀσκήσια ἀσκήσια
κίνησον καὶ ἀσκήσια μου ἀσκήσια ἀσκήσια
δωδεκα χρόνος ἀσκήσια ἀσκήσια ἀσκήσια
καὶ ἀσκήσια ἀσκήσια καὶ μερὴν ἀσκήσια ἀσκήσια
καὶ μου ἀσκήσια ἀσκήσια ἀσκήσια ἀσκήσια
ἀσκήσια ἀσκήσια ἀσκήσια ἀσκήσια ἀσκήσια
ἀσκήσια ἀσκήσια ἀσκήσια ἀσκήσια ἀσκήσια

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

